



**ПРАВИЛНИК
О ПОЧЕТНОЈ АКРЕДИТАЦИЈИ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА И
СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА**

Бања Лука, децембар 2021. године

На основу члана 13. став 8. Закона о обезбјеђењу квалитета у високом образовању Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 67/20), директор Агенције за високо образовање Републике Српске, доноси

ПРАВИЛНИК О ПОЧЕТНОЈ АКРЕДИТАЦИЈИ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

1. Опште одредбе

Члан 1.

Овим правилником се прописује поступак вањског вредновања у сврху почетне акредитације, начин утврђивања Листе рецензената, поступак формирања и начин рада Комисије рецензената, форма извјештаја и давање препоруке за издавање дозволе за рад.

Члан 2.

- (1) Почетном акредитацијом ради стицања дозволе за рад за обављање дјелатности високог образовања утврђује се да ли високошколска установа, чланица универзитета и/или студијски програм испуњава Стандарде за почетну акредитацију високошколских установа и студијских програма (у даљем тексту: Стандарди за почетну акредитацију).
- (2) Стандарди за почетну акредитацију садржани су у Прилогу 1 овог правилника и чине његов саставни дио (СТ-П АВОРС 01).

2. Поступак вањског вредновања у сврху почетне акредитације

Члан 3.

- (1) Поступак вањског вредновања у сврху почетне акредитације покреће се достављањем, од стране Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво (у даљем тексту: Министарство), уредног захтјева високошколске установе за издавање дозволе за рад са документацијом и претходно прибављеним позитивним мишљењем Савјета за високо образовање Републике Српске (у даљем тексту: Савјет) о елаборату високошколске установе.
- (2) Захтјев садржи доказе о испуњености Стандарда за почетну акредитацију.

- (3) Припрема документације за почетну акредитацију високошколских установа и студијских програма врши се у складу са Упутством за припрему документације за почетну акредитацију (УП-П АВОРС 01).

Члан 4.

- (1) По пријему захтјева директор Агенције именује Координатора почетне акредитације (у даљем тексту: Координатор), који провјерава достављене доказе о испуњености Стандарда за почетну акредитацију и, по потреби, тражи додатне доказе од високошколске установе.
- (2) Агенција и високошколска установа закључују уговор о вањском вредновању у сврху почетне акредитације којим се дефинише обим вањског вредновања, износ средстава за спровођење поступка, обавезе Агенције и високошколске установе у поступку вањског вредновања и рокови за поступање по захтјеву високошколске установе.

3. Комисија рецензента

Члан 5.

- (1) Поступак вањског вредновања спроводи Комисија рецензента за вањско вредновање и давање препоруке о почетној акредитацији (у даљем тексту: Комисија рецензента).
- (2) Комисија рецензента провјерава испуњеност захтјева Стандарда за почетну акредитацију и даје закључно стручно мишљење о исходу поступка вањског вредновања у сврху издавања дозволе за рад.
- (3) Комисија рецензента се именује са Листе рецензента.
- (4) Начин формирања и структуру Листе рецензента, те критеријуме за избор стручњака на Листу рецензента утврђује Управни одбор Агенције.

Члан 6.

- (1) Комисија рецензента се састоји од најмање три члана, од којих је један из реда студената, један из реда привреде и праксе и остали из реда академске заједнице.
- (2) У случају вањског вредновања студијског програма у сврху почетне акредитације, у Комисију рецензента се именују два члана из реда академске заједнице из поља образовања/уже области образовања којој припада студијски програм који је предмет вањског вредновања.
- (3) У случају вањског вредновања високошколске установе у сврху почетне акредитације, у Комисију рецензента се за сваки студијски програм који је планиран за извођење на тој високошколској установи, именују по један члан из реда академске заједнице из поља образовања/уже области образовања којој припада тај студијски програм.

Члан 7.

- (1) Координатор сачињава приједлог састава Комисије рецензената.
- (2) Изузетно, у поступцима вањског вредновања специфичних студијских програма, Координатор може утврдити прелиминарни приједлог састава Комисије рецензената и упутити га Акредитацијском вијећу које утврђује састав Комисије рецензената, те врсту и обим задатка за сваког рецензента.
- (3) За сваког члана Комисије рецензената, Координатор провјерава постојање сукоба интереса у односу на високошколску установу, односно студијски програм, према Упутству за провјеру постојања сукоба интереса (УП АВОРС 01).
- (4) На основу приједлога Координатора, односно Акредитацијског вијећа, директор Агенције доноси рјешење о именовану Комисије рецензената, у року од 30 дана од дана пријема захтјева за вањским вредновањем у сврху почетне акредитације.

Члан 8.

- (1) На основу рјешења о именовану Комисије рецензената, закључују се уговори о ангажовању рецензената.
- (2) Уговорима се регулишу међусобна права и обавезе у поступку вањског вредновања, а садрже сљедеће елементе: прецизан опис посла који члан Комисије рецензената треба да уради, што укључује и провјеру свих тачака Стандарда за почетну акредитацију на основу документације коју подносилац захтјева доставља, рок, висину накнаде за рад, предмет примопредаје (рецензентски извјештаји и извјештај Комисије рецензената) и друге елементе битне за вањско вредновање.
- (3) Прије закључивања уговора, чланови Комисије рецензената потписују изјаву о непостојању сукоба интереса након чега им се, у електронском облику доставља документација високошколске установе односно студијских програма који су предмет вањског вредновања у сврху почетне акредитације, Стандарди за почетну акредитацију и законски прописи.

Члан 9.

- (1) Задатак Комисије рецензената је да:
 - 1) се упозна са документима који регулишу Стандарде за почетну акредитацију,
 - 2) се упозна са Законом о обезбјеђењу квалитета, правилницима и актима Агенције којима се уређује процес вањског вредновања високошколских установа и студијских програма у сврху почетне акредитације,
 - 3) изврши увид у документацију високошколске установе и по потреби затражи додатну документацију неопходну за оцјену испуњености захтјева Стандарда за почетну акредитацију,
 - 4) изврши вањско вредновање високошколске установе и студијских програма,
 - 5) сачини рецензентски извјештај за сваки студијски програм,
 - 6) обави непосредан увид посјетом високошколској установи и

- 7) сачини извјештај о вањском вредновању у сврху почетне акредитације високошколске установе, односно студијских програма са оцјеном испуњености захтјева Стандарда за почетну акредитацију и закључним стручним мишљењем о исходу поступка вањског вредновања у сврху издавања дозволе за рад.

Члан 10.

- (1) Комисија рецензената одржава први састанак у Агенцији или електронским путем.
- (2) Комисија рецензената на састанку утврђују План рада на обрасцу ОБ-П АВОРС 01.
- (3) У Плану рада Комисија рецензената утврђује организационо-техничке елементе потребне за рад, ток посјете у оквиру вањског вредновања, подјелу задатака унутар Комисије рецензената, распоред рада и термине састанака са: руководством установе, руководиоцима студијских програма који су предмет вањског вредновања, академским и неакадемским особљем.

Члан 11.

- (1) Чланови Комисије рецензената су дужни да у року од 15 дана изврше увид у достављену документацију, у случају непотпуне документације затраже њену допуну и да електронским путем комуницирају међусобно и са координатором Комисије рецензената.
- (2) Члану Комисије рецензената из иностранства који не говори ниједан од службених језика у Републици Српској, обрасци и прописи Агенције и дио документације високошколске установе се достављају на енглеском језику.
- (3) На захтјев члана Комисије рецензената из иностранства, документација високошколске установе се допуњава актима преведеним на енглески језик.

Члан 12.

- (1) Прије посјете високошколској установи, на основу проучене документације и извјештаја о рецензији студијских програма, чланови Комисије рецензената састављају листу питања која ће бити постављена појединим групама током посјете високошколској установи/студијском програму.
- (2) Сваки члан Комисије рецензената врши поређење документације са Стандардима за почетну акредитацију уз помоћ листе провјере на обрасцу ОБ-П АВОРС 02.
- (3) Попуњене листе провјере се сматрају повјерљивим интерним документима које задржава Агенција након завршеног поступка вањског вредновања.

Члан 13.

- (1) Координатор Комисије рецензената, у договору са високошколском установом, утврђује све детаље посјете.
- (2) Високошколска установа је обавезна да обезбиједи пратиоца који је овлаштен за пружање информација за Комисију рецензената.

- (3) Пратиоци Комисије рецензената треба да се служе енглеским језиком.
- (4) Уколико се у Комисији рецензената налази члан из иностранства који не говори ниједан од службених језика у Републици Српској, високошколска установа је обавезна да обезбиједи преводиоца за енглески језик током трајања посјете, а који није у сукобу интереса у односу на високошколску установу која је предмет почетне акредитације.

Члан 14.

- (1) Приликом посјете високошколској установи, чланови Комисије рецензената обављају сљедеће активности:
 - 1) разговарају са руководством установе, руководиоцима студијских програма који су предмет вањског вредновања, академским и неакадемским особљем,
 - 2) врше обилазак објеката и просторија које ће се користити за извођење студијских програма,
 - 3) припремају усмене извјештаје и
 - 4) одржавају завршни састанак са представницима високошколске установе.
- (2) Чланови Комисије рецензената евидентирају властита запажања у листе провјере које служе као основа за коначан извјештај о вањском вредновању.

Члан 15.

- (1) Посјета Комисије рецензената високошколској установи се закључује завршним састанком на којем се презентује усмени извјештај без саопштавања исхода поступка вањског вредновања.
- (2) Завршном састанку присуствују представници руководства високошколске установе и служби које руководство одреди.

Члан 16.

- (1) Изузетно у ванредним ситуацијама и/или околностима када није дозвољено путовање и/или окупљање већег броја особа на једном мјесту, посјета високошколској установи се може организовати и електронским путем, коришћењем апликације за одржавање виртуелних састанака (у даљем тексту: виртуелна посјета).
- (2) Виртуелна посјета се одвија према Плану рада и високошколска установа је дужна да обезбиједи групе саговорника које су предвиђене и у случају посјете високошколској установи у редовним околностима.
- (3) У случају виртуелне посјете, високошколска установа је дужна да обезбиједи и виртуелни обилазак високошколске установе, односно видео презентацију физичких ресурса.

4. Извјештај и препорука

Члан 17.

- (1) Комисија рецензирани сачињава извјештај о вањском вредновању у сврху почетне акредитације високошколске установе, односно студијског програма на основу анализирани документације предметне високошколске установе, појединачних извјештаја о рецензији студијских програма и посјете високошколској установи.
- (2) Извјештај о вањском вредновању у сврху почетне акредитације високошколске установе, односно студијског програма се сачињава на обрасцу за писање извјештаја ОБ-П АВОРС 03.
- (3) Извјештај из става 1. овог члана, без оцјена нивоа испуњености Стандарда за почетну акредитацију, доставља се високошколској установи која може уложити приговор Агенцији у погледу нетачно утврђеног чињеничног стања.
- (4) Комисија рецензирани сачињава коначан извјештај о вањском вредновању у сврху почетне акредитације високошколске установе, односно студијског програма (у даљем тексту: Коначан извјештај).

Члан 18.

У Коначном извјештају Комисија рецензирани даје:

- 1) оцјену нивоа испуњености захтјева сваког појединачног стандарда за почетну акредитацију, са образложењем добрих и слабих страна и
- 2) закључно стручно мишљење, на основу нивоа испуњености захтјева свих Стандарда за почетну акредитацију.

Члан 19.

- (1) Комисија рецензирани оцјењује ниво испуњености Стандарда за почетну акредитацију примјењујући следеће критеријуме:

Ниво испуњености захтјева стандарда	Опис	Критеријум за оцјену нивоа испуњености захтјева
I	Захтјев није испуњен	Нема доказа или постоје непотпуни и/или неодговарајући докази о испуњености захтјева
II	Захтјев дјелимично испуњен	Захтјев дјелимично спроведен
III	Захтјев у потпуности испуњен	Захтјев је планиран и спроведен

- (2) У закључном стручном мишљењу Комисија рецензената даје позитивно мишљење о исходу почетне акредитације када су сви Стандарди за почетну акредитацију на нивоу испуњености III, осим стандарда 2, 5 и 7 који могу бити и на нивоу испуњености II.
- (3) У свим осталим случајевима Комисија рецензената даје негативно мишљење о исходу почетне акредитације.
- (4) Оцјене нивоа испуњености захтјева Стандарда за почетну акредитацију и закључно стручно мишљење Комисије рецензената доносе се, у правилу, консензусом.
- (5) Члан Комисије рецензената који се не слаже са донесеним оцјенама нивоа испуњености захтјева стандарда или закључним стручним мишљењем, може дати писмено изузеће са образложењем.

Члан 20.

- (1) Коначан извјештај Агенција доставља на разматрање Акредитацијском вијећу.
- (2) Уколико Акредитацијско вијеће утврди неусаглашености Коначног извјештаја са Стандардима за почетну акредитацију и овим правилником, тражиће од Комисије рецензената додатно изјашњавање.
- (3) Допуњени извјештај из става 2. овог члана Комисија рецензената доставља Агенцији, која га просљеђује Акредитацијском вијећу.
- (4) Акредитацијско вијеће доноси закључак о усклађености поступка вањског вредновања у сврху почетне акредитације са Стандардима за почетну акредитацију и овим Правилником.

Члан 21.

- (1) На основу Коначног извјештаја Комисије рецензената и узимајући у обзир закључак Акредитацијског вијећа, Агенција доноси препоруку о издавању дозволе за рад или препоруку о одбијању захтјева високошколске установе за издавање дозволе за рад високошколској установи/студијским програмима на обрасцу ОБ-П АВОРС 04.
- (2) Коначан извјештај Комисије рецензената и препоруку из става 1. овог члана, Агенција доставља Министарству најкасније у року од три мјесеца од дана пријема захтјева за вањским вредновањем у сврху почетне акредитације.

Члан 22.

Овај правилник ступа на снагу даном доношења, а биће објављен на интернет страници Агенције.

Број:
Датум:

Директор

Доц. др Биљана Војводић